วารสารวิชาการกัญชา กัญชง และสมุนไพร ISSN 2985-0177 (Online)
(ฉบับปีที่ 4 เดือนมกราคม – ธันวาคม 2568)

บทความวิจัย

เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร (กรณีแนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น)

Promotional website for Phu Phan District, Sakon Nakhon Province (Featuring recommendations on herbal products and local tourist attractions)

ขนิษฐา สุวรรณชัยรบ[1] พัชรมัย โภคะกุล[1*]

[1]สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47160

Khanitha Suwanchairob[1] Phatcharamai Phokhakun [1*]

[1]Business Computer Faculty of Industry and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Sakon Nakhon Campus, Sakon Nakhon Province 47160

*Corresponding author. E-mail address: phatcharamai.ph@rmuti.ac.th ; Telephone: 097 9689428

วันที่รับบทความ 6/กุมภาพันธ์/2568; วันที่แก้ไขบทความ 11/พฤษภาคม/2568; วันที่ตอบรับบทความ 19/มิถุนายน/2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาและประเมินผลเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ สำหรับอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร โดยมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลอันเป็นประโยชน์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ เพื่อเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนและประชาสัมพันธ์ศักยภาพอันโดดเด่นของพื้นที่ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้นในวงกว้าง แม้ว่าอำเภอภูพานจะเพียบพร้อมไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าเช่น อุทยานแห่งชาติภูพาน, วัดพระพุทธบาทน้ำทิพย์, และเขื่อนน้ำพุง ตลอดจนผลิตภัณฑ์ชุมชนอันเป็นเอกลักษณ์ เช่น ผ้าย้อมคราม และสินค้าเกษตรอินทรีย์นานาชนิด ข้อมูลเหล่านี้ยังคงกระจัดกระจายและขาดช่องทางในการเข้าถึงที่สะดวกและเป็นระบบสำหรับทั้งนักท่องเที่ยวและผู้สนใจทั่วไปด้วยเหตุนี้ การวิจัยจึงได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์โดยยึดหลักการออกแบบที่เน้นผู้ใช้งานเป็นศูนย์กลาง (User-Centered Design) และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเว็บที่ทันสมัย เช่น HTML, CSS, และ JavaScript เพื่อให้เว็บไซต์มีความสวยงาม น่าใช้งาน และสามารถตอบสนองต่อการแสดงผลบนอุปกรณ์ที่หลากหลายได้อย่างสมบูรณ์ (Responsive Web Design) เนื้อหาภายในเว็บไซต์ได้รับการรวบรวมและจัดหมวดหมู่อย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ พร้อมรูปภาพและวิดีโอประกอบ เส้นทางการเดินทาง ข้อมูลติดต่อ รวมถึงส่วนเฉพาะสำหรับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ซึ่งนำเสนอประวัติความเป็นมา กระบวนการผลิต และช่องทางการสั่งซื้อเบื้องต้น นอกจากนี้ ยังได้มีการบูรณาการระบบแผนที่และช่องทางสื่อสารเบื้องต้น เพื่ออำนวยความสะดวกสูงสุดให้แก่ผู้ใช้งานจากการดำเนินการประเมินผลเบื้องต้นกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท้องถิ่น พบว่าเว็บไซต์ที่ได้รับการพัฒนานี้มีความน่าสนใจ มีข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนการท่องเที่ยวและการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ผู้ใช้งานส่วนใหญ่แสดงความพึงพอใจต่อการออกแบบและความสะดวกในการใช้งานในระดับสูง ผลการวิจัยนี้จึงชี้ให้เห็นถึงศักยภาพอันโดดเด่นของเว็บไซต์ในการเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวและยกระดับเศรษฐกิจของอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครให้ก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ ; เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ สมุนไพร ผลิตภัณฑ์จังหวัดสกลนคร ท่องเที่ยวจังหวัดสกลนคร

Abstract

This research aims to develop and evaluate a public relations website for Phu Phan District, Sakon Nakhon Province. The primary objective is to present comprehensive information on local products and key tourist attractions, thereby promoting the local economy and enhancing the district's potential to a wider audience. Currently, Phu Phan District boasts significant natural and cultural tourist sites, such as Phu Phan National Park, Wat Phra Phutthabat Nam Thip, and Nam Phung Dam, alongside unique community products like indigo-dyed fabric and organic agricultural goods. However, this information is often fragmented and lacks a convenient, systematic channel for tourists and interested parties to access. Consequently, this study involved the design and development of a website based on User-Centered Design principles and modern web technologies, including HTML, CSS, and JavaScript. This approach ensures the website is aesthetically pleasing, user-friendly, and fully responsive across various devices. The website's content is systematically organized, covering detailed descriptions of major attractions, complete with photos, videos, travel routes, and contact information. It also includes a dedicated section for local products, detailing their history, production processes, and initial purchasing channels. Furthermore, an integrated map system and basic communication features were incorporated to maximize user convenience. Preliminary evaluation with target groups, comprising tourists and local entrepreneurs, revealed that the developed website is engaging, provides comprehensive and accurate information, and is highly beneficial for planning tours and purchasing local products. Most users expressed high satisfaction with the design and ease of use. These findings indicate the website's significant potential as a vital tool for promoting tourism and sustainably elevating the economy of Phu Phan District, Sakon Nakhon Province

Keywords; Public relations website, herbs, Sakon Nakhon provincial products, Sakon Nakhon tourism

1. บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ช่วยกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ในระดับท้องถิ่นที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่โดดเด่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นไม่เพียงแต่ช่วยกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชน แต่ยังช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างอัตลักษณ์ และเพิ่มโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นให้เป็นที่รู้จักในระดับที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น การท่องเที่ยวยุคใหม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบเดิม โดยนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับประสบการณ์ การเรียนรู้ และสุขภาพมากขึ้น เกิดเป็นแนวโน้มของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) ซึ่งได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาควบคู่ไปกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป เทคโนโลยีสารสนเทศระบบอินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการวางแผน ค้นหาข้อมูล และ

ตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น เว็บไซต์ (Website) เป็นเครื่องมือหลักที่ถูกใช้ในการสื่อสารข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความสามารถในการรวบรวม นำเสนอ และเผยแพร่ข้อมูลผ่านรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ข้อความ รูปภาพ แผนที่ และวิดีโอ เว็บไซต์จึงกลายเป็นช่องทางสำคัญในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ของชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ พื้นที่ที่ยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เว็บไซต์ที่ออกแบบอย่างเหมาะสมและมีข้อมูลครบถ้วนสามารถช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมภาพลักษณ์ และกระตุ้นการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง ทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงามและหลากหลาย เช่น ภูเขา น้ำตก และพื้นที่ป่า รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า เช่น วัดวาอาราม พระตำหนัก และโบราณสถาน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งผลิตสมุนไพรพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง เช่น ต้นเม่า ขิง กระชาย และมะขามป้อม ซึ่งได้นำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพหลากหลายรูปแบบ น้ำเม่าภูพานที่ผลิตจากผลไม้พื้นถิ่นซึ่งอุดมไปด้วยสารต้านอนุมูลอิสระ และผลิตภัณฑ์จากกลุ่มยิ้มภูพาน เช่น น้ำมันสมุนไพรเพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อยและคลายเครียด และชาสมุนไพรที่ช่วยลดไขมันในเลือดแม้ว่าอำเภอภูพานจะมีทรัพยากรที่หลากหลายและน่าสนใจ หากแต่การเข้าถึงข้อมูลยังคงมีข้อจำกัด ข้อมูลผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแหล่งท่องเที่ยวที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจยังไม่ได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบที่เข้าถึงง่ายและทันสมัย การขาดช่องทางข้อมูลที่มีประสิทธิภาพอาจส่งผลให้นักท่องเที่ยวพลาดโอกาสในการเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวหรือเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าและอัตลักษณ์ท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ที่สามารถรวบรวมและนำเสนอข้อมูลในลักษณะที่ครอบคลุมและเป็นระบบ โดยเน้นความน่าเชื่อถือ ความสะดวกในการใช้งาน และความสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในยุคดิจิทัล

การจัดทำเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรและแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอภูพาน จึงเป็นแนวทางที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาการท่องเที่ยวในปัจจุบัน โดยเว็บไซต์จะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลผลิตภัณฑ์สมุนไพร อธิบายสรรพคุณ และวิธีการใช้ รวมถึงแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ ทั้งในแง่ของภาพรวม สถานที่ตั้ง เวลาเปิด-ปิด และข้อมูลประกอบอื่น ๆ ที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถวางแผนการเดินทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในจังหวัด และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้เติบโต

2. วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

พื้นที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น น้ำตกคำหอม, วัดถ้ำพระ, วัดถ้ำผาน้ำทิพย์ และหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลและภาพประกอบเพื่อใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์

กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้งานเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครกรณีแนะนำผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่นโดยกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มผู้สนใจและนักท่องเที่ยวที่จะมาเที่ยวอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

ส่วนที่ 1 ก่อนจะนำเว็บไซต์ไปให้กลุ่มตัวอย่างลองใช้งาน คณะผู้จัดทำได้ทำการจัดเตรียมเอกสารและคู่มือการใช้งานเว็บไซต์

ส่วนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มผู้สนใจและนักท่องเที่ยวที่จะมาเที่ยวอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครไม่ต่ำกว่า 50 คน

ส่วนที่ 3 ให้กลุ่มตัวอย่างได้ทำการทดลองใช้งานเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครกรณีแนะนำผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น

ส่วนที่ 4 นำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง และมาคำนวณหาค่าด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อสรุปผลความพึงพอใจจากการใช้งานเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครกรณีแนะนำผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้มีการกำหนดคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.2.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินประสิทธิภาพของงานเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครกรณีแนะนำผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลีนุช คนซื่อ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะอุสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร

- อาจารย์มานิตย์ สานอก สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะอุสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร

- อาจารย์กมล ช่วยรักษา สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะอุสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร

2.2.2 กลุ่มบุคคลที่ประเมินความพึงพอใจเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครกรณีแนะนำผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น ได้แก่ นักท่องเที่ยวและคนที่ต้องการหาสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

2.3 สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

2.3.1 การแจกแจงความถี่ของข้อมูลที่เก็บได้จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้งานงานเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครกรณีแนะนำผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น

2.3.2 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

- ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (1)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทนความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทนจำนวณความถี่ทั้งหมด

- ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (2)$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวณคะแนนในกลุ่ม

- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คือรากที่สองของความแปรปรวนซึ่งใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(x_i - \bar{x})^2}{n-1}} \quad (3)$$

เมื่อ S^2 แทน ค่าความแปรปรวน,

x แทนค่าความพอใจ,

n แทนจำนวนคนที่พอใจ,

$\sum$ แทนผลรวม

ความหมายแสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2540) สามารถบอกด้วยคะแนนของค่าเฉลี่ยสามารถแปลความหมายได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 < 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 < 2.50 หมายถึงน้อย

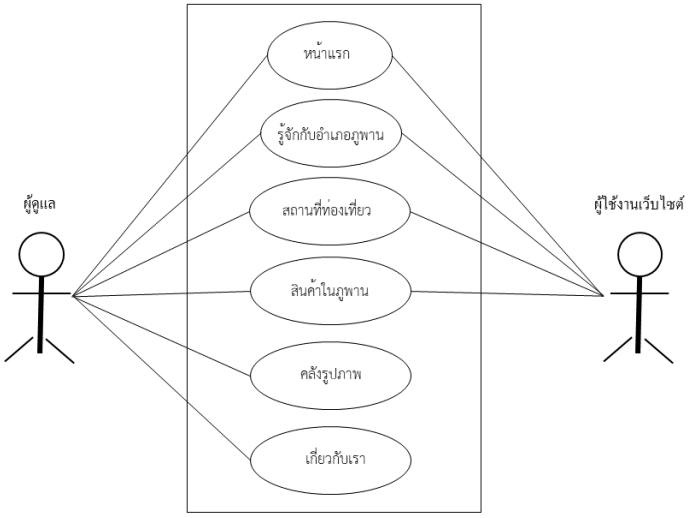
คะแนนเฉลี่ย 2.51 < 3.50 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.51 < 4.50 หมายถึง ดี

คะแนนเฉลี่ย 4.51 < 5.50 หมายถึง ดีมาก

2.4 ยูสเคส (Use Case Diagram)

การออกแบบ และสร้างเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่นรวมการทำงานของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น

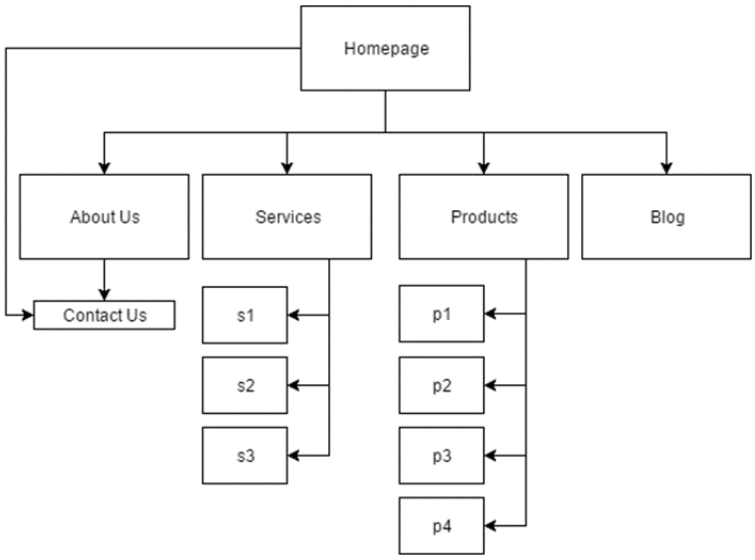
รูปที่ 1 แผนภาพยูสเคสรวมการทำงานของเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น

2.5 การออกแบบเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น

2.5.1 การออกแบบหน้าแรก ของเว็บไซต์แนะนำผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยว ของอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร ดังแสดงในรูปที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

รูปที่ 2 แผนผังระบบ

รูปที่ 3 การออกแบบหน้าแรก

3. ผลลัพธ์และการอภิปราย/ Results and Discussion

สำหรับผลการศึกษาเรื่อง เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร (กรณีแนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น) นำเสนอผลลัพธ์และการอภิปรายได้ดังนี้

3.1 ผลการสร้างเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร (กรณีแนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น)

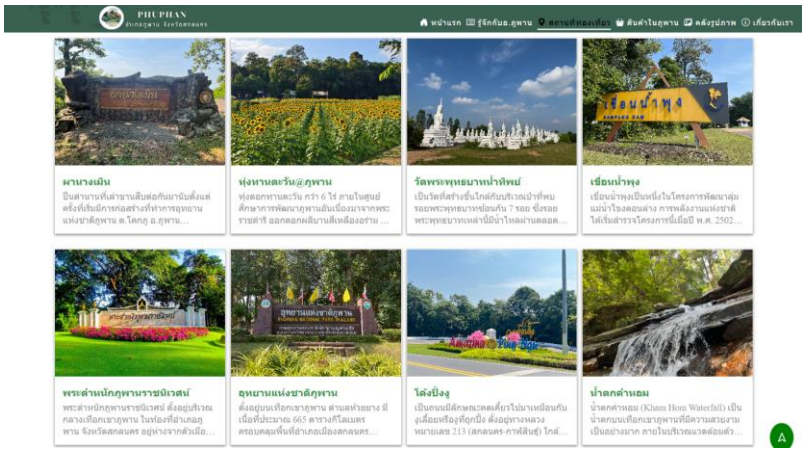
สำหรับการแสดงลักษณะผลการสร้างเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร (กรณีแนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น) ดังแสดงในรูปที่ 4, 5, 6, 7, 8 และ 9 ตามลำดับ

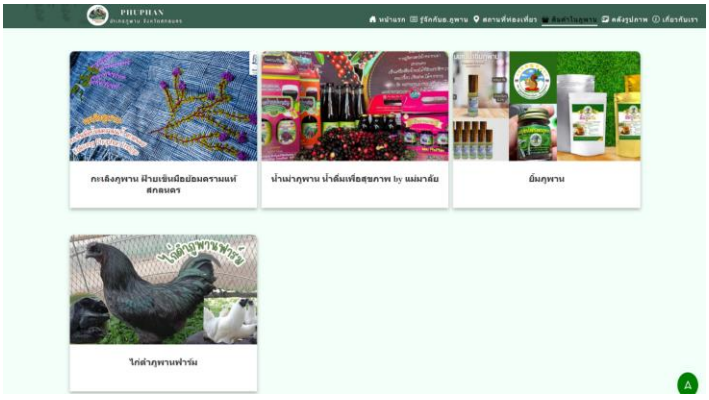
รูปที่ 4 แสดงหน้าแรก

รูปที่ 5 แสดงหน้ารู้จักเกี่ยวกับภูพาน

รูปที่ 6 แสดงหน้าสถานที่ท่องเที่ยว

รูปที่ 7 แสดงหน้าข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

รูปที่ 8 แสดงหน้าข้อมูลเกี่ยวกับคลังรูปภาพ

รูปที่ 9 แสดงหน้าเกี่ยวกับเรา

3.2 การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลทั่วไป

การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ส่วนประกอบด้วย

ส่วนที่ 1. ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประเภทผู้ใช้งาน ได้ผลจากการวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 1 แสดงจำนวน (ความถี่) และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประเภทผู้ใช้งาน จากตารางที่ 1 สามารถสรุปข้อมูลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คนได้ดังนี้

ด้านเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 และเพศหญิงคิดเป็นจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0

ด้านอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 รองลงมาคือ ช่วงอายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ช่วงอายุที่น้อยที่สุดคือ อายุ 41-50 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 อายุน้อยที่สุดรองลงมาคือ อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน

ด้านระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบบถามส่วนใหญ่มรระดับการศึกษาในระดับปวส./ปริญญาตรี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือมัธยมตอนปลาย (ม.6) /ปวช. จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และสูงกว่า ปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ด้านข้อมูลประเภทด้านการใช้งานส่วนใหญ่ผู้สนใจทั่วไป จำนวน 50 คน คิดเป็นนร้อยละ 50.0 รองลงมาคือนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 และคณะครู/บุคลากรในโรงเรียน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0

ตารางที่ 1 การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลทั่วไป

การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	57	57.0
หญิง	43	43.0
รวม	100	100
อายุ		
อายุต่ำกว่า 20 ปี	20	20.0
อายุ 20-30 ปี	39	39.0
อายุ 31-40 ปี	28	28.0
อายุ 41-50 ปี	12	12.0
อายุ 51 ปีขึ้นไป	1	1.0
รวม	100	100
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)	7	7.0
มัธยมตอนปลาย (ม.6) /ปวช.	41	41.0
ปวส./ปริญญาตรี	50	50.0

สูงกว่า ปริญญาตรี	39	39.0
รวม	100	100
ข้อมูลประเภทผู้ใช้งาน		
คณะครู/บุคลากรในโรงเรียน	9	9.0
นักเรียน/นักศึกษา	41	41.0
ผู้สนใจทั่วไป	50	50.0
รวม	100	100

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการหาผลประสิทธิภาพเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร (กรณีแนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น) นำเสนอผลลัพธ์และการอภิปรายได้ดังนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ส่งแบบประเมินประสิทธิภาพเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 ชุดประสิทธิภาพในการทำงานในการทำงานด้านเนื้อหาและสื่อ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบ และด้านการนำไปใช้งาน ได้ผลจากการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ จากตารางที่ 2 สามารถสรุปข้อมูลารหาผลประสิทธิภาพเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คนได้ดังนี้ จากตารางตารางที่ 2 ผลการหาผลประสิทธิภาพเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครกรณีแนะนำผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น ในแต่ละด้านดังนี้

ประสิทธิภาพในการทำงานด้านเนื้อหา การเรียงลำดับเนื้อหาเข้าใจง่าย มีการยอมรับในระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 การใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม มีการยอมรับในระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 ความน่าเชื่อถือด้านเนื้อหา มีการยอมรับในระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 เนื้อหามีความชัดเจนเข้าใจง่าย มีการยอมรับในระดับ ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 การเพิ่มเติมเนื้อหาใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีการยอมรับในระดับ ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 ประสิทธิภาพในการทำงานด้านการออกแบบ การออกแบบเนื้อหามีความเหมาะสม มีการยอมรับในระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 การเลือกใช้สี ภาพ และองค์ประกอบโดยรวม มีการยอมรับในระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 การจัดรูปแบบเนื้อหาสะดวกต่อการอ่านและการใช้งาน มีการยอมรับในระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 ความสวยงาม ความทันสมัย หน้าโฮมเพจ มีการยอมรับในระดับ ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่าย มีการยอมรับในระดับ ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 ประสิทธิภาพในการทำงานด้านการนำไปใช้งาน ระบบมีความสะดวกในการใช้งาน มีการยอมรับในระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 เนื้อหาสามารถเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ผู้ใช้งาน มีการยอมรับใน

ระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 ความถูกต้องและตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน มีการยอมรับในระดับ ดีมาก มาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 ช่องทางในการเข้าถึงเว็บไซต์มีความสะดวก การยอมรับในระดับ ดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 ระบบมีความรวดเร็วในการประมวลผล ง่าย มีการยอมรับในระดับ ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 ภาพรวมของการยอมรับเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนครกรณีแนะนำผลิตภัณฑ์และสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น ในด้านการนำไปใช้งาน มีการยอมรับอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.65 ด้านการออกแบบ มีการยอมรับอยู่ในระดับดีมาก ค่าเฉลี่ย 4.54 ด้านเนื้อหา มีการยอมรับอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 4.45

ตารางที่ 2 ข้อมูลการหาผลประสิทธิภาพเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ประสิทธิภาพในการทำงานด้านเนื้อหา	$\overline{X}$	SD	แปลผล
เนื้อหาการนำเสนอมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.43	0.78	ดี
การเรียงลำดับเนื้อหาเข้าใจง่าย	4.86	0.37	ดีมาก
การใช้ภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสม	4.57	0.53	ดีมาก
ความน่าเชื่อถือด้านเนื้อหา	4.57	0.53	ดีมาก
การเพิ่มเนื้อหาใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.43	0.78	ดี
ประสิทธิภาพในการทำงานด้านออกแบบ	$\overline{X}$	SD	แปลผล
ความสวยงาม ความทันสมัย น่าสนใจของ หน้าโฮมเพจ	4.43	0.53	ดี
การจัดรูปแบบเว็บไซต์ง่ายต่อการอ่านและ การใช้งาน	4.57	0.53	ดีมาก
ขนาดอักษร และรูปแบบตัวอักษรที่มีความสวยงามอ่านได้ง่าย	4.29	0.75	ดี
การออกแบบสีสันในเว็บไซต์ที่มีเหมาะสม	4.71	0.48	ดีมาก
การเพิ่ม แก้ไข และลบข้อมูลได้	4.71	0.48	ดีมาก
ประสิทธิภาพในการทำงานด้านการนำไปใช้งาน	$\overline{X}$	SD	แปลผล
ระบบมีความสะดวกในการใช้งาน	4.86	0.37	ดีมาก
ระบบมีความรวดเร็วในการประมวลผล	4.29	0.48	พอใช้
แหล่งข้อมูลที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน	4.86	0.37	ดีมาก
สื่อเพื่อใช้เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานของวิจัย	4.57	0.53	ดีมาก
ช่องทางในการสอบถามปัญหา	4.71	0.48	ดีมาก

3.3 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยคณะผู้วิจัยทำการอภิปรายผลดังนี้

3.3.1 ด้านเพศ กลุ่มผู้ใช้งานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.0 และเพศหญิงร้อยละ 43.0 แสดงให้เห็นว่าเว็บไซต์สามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้ได้ทั้งสองเพศอย่างเหมาะสม โดยไม่มีความแตกต่างมากนักในเชิงสัดส่วน เพศชายมีแนวโน้มสนใจด้านผลิตภัณฑ์เพื่อ

สุขภาพ เช่น สมุนไพร ในรูปแบบที่นำไปใช้ได้จริง เช่น ยาสมุนไพร เครื่องดื่มสมุนไพร ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา มั่งมีศรี (2564) ที่ระบุว่า ผู้ชายมีความสนใจผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อการดูแลสุขภาพ เมื่อมีการนำเสนอข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ที่เข้าถึงง่ายและตรงประเด็น ด้านอายุ ผู้ใช้งานส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20–30 ปี (ร้อยละ 39.0) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 31–40 ปี (ร้อยละ 28.0) และกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี (ร้อยละ 20.0) ซึ่งเป็นกลุ่มที่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีดิจิทัลและมีแนวโน้มใช้สื่อออนไลน์ในการหาข้อมูลเพื่อการบริโภคหรือท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ธนวัฒน์ แก้วมา (2562) ที่ระบุว่า กลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานตอนต้นคือกลุ่มหลักของผู้ใช้งานเว็บไซต์ท่องเที่ยวและสุขภาพ เพราะสามารถเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีได้อย่างคล่องตัว ด้านระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ / ปวส. (ร้อยละ 41.0) และปริญญาตรี (ร้อยละ 50.0) แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายของเว็บไซต์มีพื้นฐานการศึกษาที่สามารถเข้าใจเนื้อหาเชิงสุขภาพและข้อมูลการท่องเที่ยวได้อย่างดี กลุ่มนี้มีความสามารถในการแยกแยะข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และมีพฤติกรรมเสิร์ชหาข้อมูลก่อนตัดสินใจบริโภคหรือเดินทาง สอดคล้องกับงานของ วิภาดา วัฒนากุล (2563) ที่พบว่า การมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นสัมพันธ์กับความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและการท่องเที่ยวออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ ประเภทผู้ใช้งาน กลุ่มผู้ใช้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในประเภท ผู้สนใจทั่วไป ร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ นักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 41.0) และบุคลากรในโรงเรียน (ร้อยละ 9.0) สะท้อนให้เห็นว่าเว็บไซต์สามารถดึงดูดผู้ใช้จากหลายกลุ่ม ทั้งผู้ใช้ทั่วไปที่มีความสนใจด้านสุขภาพและการท่องเที่ยว รวมถึงนักเรียน/นักศึกษาที่อาจใช้ข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ หรือประกอบการศึกษาเพิ่มเติม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริพร แสงเดือน (2561) ที่พบว่า เว็บไซต์ที่นำเสนอเนื้อหาทางสุขภาพและการท่องเที่ยวอย่างมีระบบ สามารถดึงดูดผู้ใช้งานได้หลากหลายกลุ่ม ทั้งผู้ที่สนใจทั่วไปและกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา

3.3.2 อภิปรายปัจจัยด้านการยอมรับเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่น

ด้านเนื้อหา เนื้อหาของเว็บไซต์ได้รับการประเมินอยู่ในระดับ ดี (ค่าเฉลี่ย 4.45) หัวข้อที่เกี่ยวกับการจัดเรียงลำดับเนื้อหาที่เข้าใจง่าย และการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม สะท้อนให้เห็นว่าเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นมีการนำเสนอที่สอดคล้องกับหลักการเขียนเชิงประชาสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นความชัดเจน เข้าใจง่าย และกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ ธีรเดช จันทราวัฒน์ (2562) ที่กล่าวว่า เนื้อหาบนเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ควรมีความกระชับ ชัดเจน และสะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นอย่างแท้จริง ด้านการออกแบบ ด้านการออกแบบเว็บไซต์อยู่ในระดับ ดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.54) ในเรื่องของความสวยงาม ความเหมาะสมของสี รูปแบบตัวอักษร และการจัดวางเนื้อหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา อ่อนแก้ว (2561) ที่พบว่า การออกแบบเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนควรมีความน่าสนใจทางสายตาและสะท้อนเอกลักษณ์ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเนื้อหาที่นำเสนอ ด้านการนำไปใช้งาน ผู้ใช้ประเมินด้านนี้ในระดับ ดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.65) ในหัวข้อ สามารถนำข้อมูลในเว็บไซต์ไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.86 สะท้อนให้เห็นว่าเว็บไซต์สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและส่งเสริมการใช้สมุนไพรท้องถิ่นและการท่องเที่ยวได้อย่างเป็นรูปธรรม ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เช่นเดียวกับที่ ยุพิน รัตนวิเศษ (2560) ระบุว่า เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ที่ดีควรสามารถเชื่อมโยงผู้บริโภคกับผลิตภัณฑ์ และกระตุ้นการมีส่วนร่วมกับแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนได้

4. บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อสร้างเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์แนะนำผลิตภัณฑ์ที่ทำจากสมุนไพรและสถานที่ท่องเที่ยวท้องถิ่นและ ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อเว็บไซต์ พบว่า คณะครู นักเรียน และผู้สนใจทั่วไป จำนวนไม่ต่ำกว่า 100 คน เพศชายมากกว่าเพศหญิง ผู้ประเมินส่วนใหญ่เป็นนักเรียน มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ความพึงพอใจเกี่ยวกับด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.31) ด้านการออกแบบ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.33) ด้านการนำไปใช้งานโดยรวมอยู่ระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.27)

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ส่วนคือ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ควรเพิ่มเติมเนื้อหาที่ครอบคลุมมากขึ้น เช่น รายละเอียดของผลิตภัณฑ์สมุนไพร สรรพคุณ วิธีการใช้ และข้อมูลติดต่อผู้ผลิต รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีข้อมูลการเดินทางและกิจกรรมน่าสนใจ ปรับปรุงรูปแบบเว็บไซต์ให้ทันสมัย รองรับการใช้งานผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่ และใช้สื่อมัลติมีเดีย เช่น วิดีโอ ภาพถ่าย หรือแผนที่ออนไลน์ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและการเข้าถึง ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำเนื้อหา อัปเดตข้อมูล และเผยแพร่เว็บไซต์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและต่อยอดการใช้ประโยชน์ วางแผนการประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น โซเชียลมีเดีย และความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมายและเพิ่มจำนวนผู้ใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้หลากหลายมากขึ้น ทั้งในด้านอายุ อาชีพ และพื้นที่ เพื่อให้ผลการวิจัยมีความครอบคลุมและสามารถสะท้อนความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขึ้น ศึกษาผลกระทบของเว็บไซต์ในระยะยาว เช่น ความเปลี่ยนแปลงด้านยอดขายของผลิตภัณฑ์ หรือจำนวนผู้เยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวภายหลังจากมีการใช้งานเว็บไซต์ ใช้เครื่องมือวิเคราะห์ที่ทันสมัย เช่น ระบบวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้งาน (Google Analytics) หรือการวิเคราะห์ UX/UI เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการใช้งานเว็บไซต์จริง

เอกสารอ้างอิง

สุทธินี นาควัชระ. (2560). การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลโคกม่วง จังหวัดนครศรีธรรมราช (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก. (2564). สมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจชุมชน. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

บุษยมาส พันธ์มะลี. (2564). การพัฒนาเว็บไซต์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหนองแวง จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, 14(1), 89–102.

พนิดา อ่อนวาจา. (2565). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้งานเว็บไซต์แนะนำผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารวิชาการเทคโนโลยีสารสนเทศ, 10(2), 55–68.

ทิพย์รัตน์ เพ็ชรรัตน์. (2561). การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผลิตภัณฑ์ชุมชนของตำบลท่าข้าม จังหวัดชุมพร. วารสารวิทยาการจัดการ, 5(1), 35–44.

มานพ เกตุชาติ. (2559). การออกแบบเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครนายก. วารสารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา, 1(1), 55–66.

สถาบันการแพทย์แผนไทย. (2563). ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ: สถาบันการแพทย์แผนไทย.

พัชราภรณ์ แก้วกันหา. (2561). การใช้สมุนไพรไทยในผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพของชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มรภ.สุรินทร์, 10(2), 123–137.

ธารินี วงษ์จันทร์. (2562). การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน. วารสารนิเทศศาสตร์, 37(2), 42–57.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2565). ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2565–2570. กรุงเทพฯ: ททท.

สาริศา บุญมา. (2561). การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนของตำบลห้วยเกิ้ง อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี. วารสารวิจัยและพัฒนา มจธ., 41(3), 15–28.

จิรนันท์ นิลกำแหง. (2560). การออกแบบเว็บไซต์เพื่อส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วม. วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, 7(1), 77–90.

สมหมาย ขวัญทอง. (2562). นวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรไทยเพื่อส่งเสริมสุขภาพในระดับชุมชน. วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 32(2), 125–134.

รียาภรณ์ เจริญสุข. (2564). การแปรรูปสมุนไพรในวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่ง. วารสารเกษตรกรรมธรรมชาติ, 17(1), 89–101.

สุวิมล หิรัญบุญ. (2561). การใช้สื่อออนไลน์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษา อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทย, 14(2), 44–58.